

Jaarverslag 2024

Stichting Kasteel Amerongen

AMERONGEN

Durf te Genieten

In een rumoerige en onzekere wereld is het voor velen soms uitdagend om staande te blijven. Dan zoek je af en toe enig houvast en gun je jezelf een positief moment van ontspanning. Een plezierige ontmoeting dichtbij huis in een vertrouwde omgeving is zo'n geluksmomentje dat je jezelf graag cadeau zou willen doen. Voor de één bestaat dat moment in het kijken naar de zomereik die Margaretha Turnor heeft laten planten rond 1680. Majestueus in blad vanaf april en met zichtbare grillige vormen in de wintermaanden. Een ander kan genieten van het resultaat van het harde werken in de tuin, resulterend in een nieuwe kleurrijke lange border. Een gids vertrouwde mij toe te genieten van een vriendelijk oprecht woord van dank voor de gloedvolle rondleiding. Veel nieuwe informatie mochten haar bezoekers naar huis meenemen om het met behulp van Wikipedia nog eens rustig te doorgronden. Een bezoeker aan de Grietmarkt gaf aan zich te verheugen in het opkweken van het aangeschafte plantje bij de stand van het Kasteel. "Spaarzaam water geven", gaf de vrijwilligster hem mee; hij zou erop letten. Recentelijk werd ik door een collega van de vrijwilligerswerkgroep Bewonersgeschiedenis gewezen op een overzichtelijk feitenrelaas opgedist uit het archief over het Haagse huis van de toentertijd op Amerongen wonende familie Van Reede. Voor mij een stukje onbekende historie, ik heb ervan genoten.

Op vele fronten mag onze Stichting jaarrond een bijdrage leveren aan het kunnen beleven, ervaren en genieten van al het moois dat Amerongen te bieden heeft. Dat maken we mogelijk tezamen met heel veel enthousiaste vrijwilligers, een plezierige kleine staf en een meedenkende Raad van Toezicht. Een mooi team bij elkaar. De Stichting is hen allen dankbaar voor de grote inzet en betrokkenheid. Dat geldt ook onverkort voor onze Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen, voor de ondersteunende overheden en niet in de laatste plaats voor onze bezoekers! Blijft u vooral genieten van Huis, tuin en collectie van Amerongen. Een gastvrije en vriendelijke plek voor velen!

Namens Vrijwilligers, Team Amerongen en Raad van Toezicht Stichting Kasteel Amerongen

Huib van Olden, directeur-bestuurder

Inhoud

1. Beheren en Behouden	3
2. Collectie en Onderzoek.....	5
3. Publiek en Programma	8
4. Organisatie en Samenwerking.....	16
5. Samenwerkingsrelaties	20
6. Financiën, Partners & Fondsen.....	21
Bijlage: Verslag Vrijwilligersraad	22

1. Beheren en Behouden

Stichting Kasteel Amerongen heeft als doel het beheren, herstellen en behouden van de historische ridderhofstad Amerongen. Het bijzondere interieur en de kwetsbare tuinen van het kasteel vragen om zorgvuldig beheer om dit erfgoed voor toekomstige generaties te behouden.

Binnen onze organisatie hebben wij de aansturing in het beheer en onderhoud belegd bij de eigen Commissie Instandhouding Kasteel Amerongen. Medewerkers, externen en op gezette tijden de RCE nemen hieraan deel.

Gebouwen: Onderhoud en restauratie

In 2024 zijn diverse onderhouds- en restauratiewerkzaamheden uitgevoerd aan de gebouwen van Kasteel Amerongen. Het stallencomplex werd volledig geschilderd, het poortgebouw kreeg nieuw schilderwerk en een nieuwe dakgoot, en de deuren van het stookhok zijn functioneel gecontroleerd en geschilderd. Verschillende luiken van het kasteel zijn vervangen, en de deuren van de stallen, de tuindeur naast de Oranjerie en het poortgebouwterras, die in slechte staat verkeerden, zijn uitgenomen en gereconstrueerd. Daarnaast is de schade aan de spiegels van de poort bij het koetshuis, veroorzaakt door derden, hersteld.

Vanaf april 2024 is gestart met de restauratie van het voegwerk van alle tuilmuren, een omvangrijke klus van schoonspuiten, uithakken en opnieuw voegen. Dit project, dat vele meters muur beslaat, loopt door in 2025 en 2026. Tuinvrijwilligers hebben bijgedragen door de decennia oude hederen van de muren te verwijderen.

Installaties: Vernieuwing en optimalisatie

In 2024 zijn onder leiding van Ruud Elbertse (hoofd gebouwen, tuin en terrein) significante verbeteringen doorgevoerd op het gebied van installatietechniek. Na jarenlange voorbereiding is de verouderde luchtbehandelingsinstallatie volledig gemoderniseerd, inclusief geavanceerde regeltechniek, en wordt in het voorjaar van 2025 weer operationeel.

De brandmeldinstallaties van het Huys en het stallencomplex zijn vervangen en gecertificeerd conform de eisen van de brandweer. Daarnaast zijn twee grootschalige brandoefeningen uitgevoerd in het Huys door de brandweer. Na het hoge water in december 2023 is de koelinstallatie buiten de muur van het koetshuis een meter hoger geplaatst om toekomstige risico's te beperken.

De stichting heeft de samenwerking met een nieuw, kostenefficiënter en servicegerichter installatietechnisch bedrijf gestart. Operationele processen worden voortdurend besproken en geoptimaliseerd in nauwe samenwerking met alle betrokkenen.

Tuinen en park: Herstel en verrijking

In 2024 werd het kasteelterrein geconfronteerd met schade door onaangekondigd uitbaggeren van een naastgelegen sloot in opdracht van de gemeente. Door te zwaar materieel verzakte de monumentale dijk, werd het straatwerk en de recent herstelde halfverharding beschadigd, en raakte de hemelwaterafvoer defect. De bodemverdichting schaadde de eiken op de dijk. Na inspanningen van de stichting heeft de gemeente de schade in 2024 vergoed en is deze hersteld.

De lange border langs de tuinmuur (50 meter) is in nauwe samenwerking met tuinvrijwilligers volledig opnieuw ontworpen en aangelegd. Het voorplein werd opnieuw ingericht vanwege onvoldoende symmetische cortenstalen lijnen, met extra drainage langs de gazons voor betere waterafvoer. Vrijwilligers hebben twee (honden)hokken voor de maairobots gebouwd en geplaatst, naar ontwerp van Ruud Elbertse (hoofd gebouwen, tuin en terrein).

Een keramieken sculptuur verbeeldend Margaretha Turnor, gemaakt door de Amerongse kunstenaar Nicolaas van Os en geschonken door Willem van Ommeren de oud-oprichter van de Vriendenstichting, is op een markante plek in de tuin geplaatst.

De olielampen van de huurder zijn vervangen door elektrische lantaarntjes. Zo wordt verdere vervuiling van de bodem voorkomen. De bebording op de Margaretha Turnorlaan is vernieuwd met borden in kasteelstijl om het private domein duidelijk aan te geven.

Tot slot is het mooi te vermelden dat Ruud Elbertse (hoofd gebouwen, tuin en terrein) in 2024 de opleiding tot Inspecteur Gebouwd Erfgoed succesvol heeft afgerond; een waardevolle versterking van zijn expertise voor het beheer van Kasteel Amerongen.

2. Collectie en Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek Koloniaal verleden van Kasteel Amerongen

In 2023 is een groep vrijwilligers van start gegaan met een onderzoek naar het koloniale verleden van de bewoners. Meerdere archieven, waaronder het huisarchief, zijn geraadpleegd. Ook wordt er onderzoek gedaan naar de herkomstgeschiedenis van een aantal collectiestukken, die mogelijk een relatie hebben met koloniaal verleden. In 2025 worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd.

Onderzoek Bordesfoto's

De werkgroep bewonersgeschiedenis heeft meegewerkt aan het onderzoek voor de expositie *Portretten op de Trap: Bordesfoto bij Kasteel Amerongen*. Er is uitgezocht wie op de bordesfoto's staan en wat de aanleiding is geweest voor het maken van de foto's. Bewaard gebleven rekeningen, correspondenties en programma's van veelal feestelijke momenten uit de periode 1900-1986 zijn uitgebreid bekeken.

Project Aanwinsten

Een aantal voormalige bewoners van kasteel Amerongen hebben besloten om een veelheid aan stukken over te dragen aan het museum. Het gaat om een bonte verzameling waaronder meubels, beddengoed, kleding, speelgoed, accessoires en foto's. Kasteel Amerongen staat voor de keuze alle aangeboden objecten in de collectie op te nemen of een selectie hiervan. Het museum wil daarom aan de hand van een waardestelling bepalen welke stukken waardevol zijn voor de collectie. De geselecteerde stukken worden vervolgens geregistreerd en uiteindelijk gepresenteerd. Dit project is mogelijk gemaakt door *Conservatoren Stipendium* van het *Cultuurfonds* en het wordt uitgevoerd door Debbie Splinter.

Binnenklimaat

Afgelopen twee jaar is regelmatig schimmel aangetroffen op onderdelen van het interieur en de collectiestukken. Om de schimmelgroei te voorkomen is er een onderzoek van start gegaan naar de verschillende maatregelen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de vrijwilligers van de werkgroep Binnenklimaat met steun van Marc Stappers, specialist bouwfysica van Rijksdienst van Cultureel Erfgoed (RCE).

Collectie Jachttrofeeën

Kasteel Amerongen is in het bezit van een collectie jachttrofeeën en opgezette dieren. In het verleden zijn waarschijnlijk de toen gangbare preserveermiddelen gebruikt zoals arseenzeep. Om te voorkomen dat de medewerkers tijdens het reinigen van deze stukken worden blootgesteld aan stoffen met risico's voor de gezondheid, heeft de Rijksdienst van Cultureel Erfgoed (RCE) onderzoek gedaan naar mogelijke aanwezige schadelijke stoffen. Een aantal jachttrofeeën en opgezette dieren zijn met de draagbare Röntgen Fluorescentie Spectrofotometer (XRF) geanalyseerd om aanwezige elementen te identificeren. Er zijn sporen van bestrijdingsmiddelen aangetroffen. De RCE heeft daarom geadviseerd om altijd beschermingsmiddelen te dragen en voorzichtig om te gaan met deze objecten.

Onderhoud Interieur

Housekeeping

Kasteel Amerongen heeft in 2024 het implementeren van het housekeeping-plan voortgezet. Het dagelijks onderhoud wordt met steun van de werkgroep Collectiebehoud uitgevoerd.

Conservering stoffering Grote Zaal

De afgelopen twee jaar hebben de textielvrijwilligers, onder leiding van de textielrestaurator Josien Verdegaal, de stoffering van de Grote zaal geconserveerd; in totaal 32 objecten. Zowel de raamstoffering (gordijnen en lambrekijns) als de bekleding van het meubilair (stoelen, banken en bergères) zijn van kostbare 19^eeeuws zijden brokaat. Mede dankzij financiële steun van meerdere fondsen is de conditie van de stoffering verbeterd en zijn de gordijnen na 20 jaar weer teruggehangen worden op hun oorspronkelijk plek.

Cultuurfonds Onderscheiding

Het interieur van Kasteel Amerongen heeft een uitzonderlijke uitstraling dat mede te danken is aan de nog aanwezige oorspronkelijke stofferingen. Sinds 1979 werken ca. 25 vrijwilligers onder de naam *Engelen*, afgeleid van engelengeduld, aan het onderhoud van deze unieke textielcollectie. In 2024 heeft deze werkgroep de Cultuurfonds Onderscheiding ontvangen voor hun inzet in het behoud van historisch textiel. Een prijs die wordt toegekend aan bijzondere vrijwilligers die zich inzetten voor cultuur en natuur in Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Nieuwe gordijnen

In de Lange Gang zijn nieuwe beschermende rolgordijnen geïnstalleerd. Deze zijn gemaakt van een speciale screenstof om schadelijke effecten van daglicht te verminderen, terwijl de zichtbaarheid van het interieur behouden blijft.

Nieuwe lopers

De originele lopers van het monumentale trappenhuis waren helaas flink beschadigd, onder andere door mottenvraat. Deze zijn daarom vervangen door nieuwe lopers, die een kopie zijn van het origineel.

Diverse werkzaamheden

- De conditie van de schilderijen van de Grote Zaal is in kaart gebracht en deze schilderijen zijn tevens gereinigd.
- Stagiair Janneke Hofman van de Reinwardt Academie heeft de zolder van het stalpleincomplex ingericht als depotruimte.

Digitalisering collectie

NDE-compatibel

Kasteel Amerongen heeft met financiële steun van Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) het huidige collectie-informatie systeem NDE-compatibel gemaakt. Het museum kan zo de informatie en de vele verhalen over de uiteenlopende collectie- en archiefstukken online toegankelijk maken en uiteindelijk verbinden met vele andere instellingen en erfgoedplatforms.

Linked Open Data pilot

Kasteel Amerongen doet mee met het project Prototype Zoekomgeving Kasteel Amerongen. Dit project is een samenwerking tussen het Utrechts Archief, het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) en Kasteel Amerongen. Het doel van het project is om gezamenlijk ervaring op te doen met Linked Open Data en een prototype website te ontwikkelen.

Collectie in de Wolken

Het Mondriaan Fonds heeft het mogelijk gemaakt om de deelcollecties van de uitgebreide collectie van Kasteel Amerongen meer online te zetten. In dit project wordt een werkgroep van vrijwilligers en een proces opgezet, waardoor het museum de komende jaren de collectie online kan publiceren. Onze ambitie is tevens om de online-collectie geschikt te maken voor Linked Open Data en actief op zoek te gaan naar mogelijkheden om onze collectie via aggregatie-sites een breder publiek te geven.

Schenken

- Een gesloten 17e eeuwse bourgondische stormhoed. Deze helm is waarschijnlijk onderdeel geweest van de rouwborden uit de Andrieskerk.
- Een 18e eeuwse bureau. Dit bureau heeft geen historische relatie met Kasteel Amerongen, maar het krijgt een mooie plek in één van de vergaderkamers.
- Twee gele voorraadpotten van Petrus Regout. Een aantal vergelijkbare potten bevindt zich in onze collectie.

Bruikleen

- Kasteel Amerongen heeft een 19e eeuwse ezelwagen uitgeleend aan Kasteel Middachten voor de expositie *In volle vaart!* In deze expositie staat de geschiedenis van de rijtuigen en stallen van het landgoed centraal.
- Kasteel Amerongen heeft twee kroonluchters uit de collectie van Huis Doorn in bruikleen.

3. Publiek en Programma

Publiek

Expositie Portretten op de trap

De familie van Aldenburg Bentinck en hun gasten hebben veelvuldig op de trappen voor het huis geposeerd. Het fraaie decor bestaat uit twee imposante standbeelden aan weerszijden van de bordestrap met op de achtergrond het eeuwenoude familiehuis. Huwelijken en verjaardagen vormen veelal de aanleiding, maar ook andere memorabele momenten zijn hier fotografisch vastgelegd. Kasteel Amerongen heeft in de expositie *Portretten op de Trap* een selectie laten zien van de vele bordesfoto's van de afgelopen 115 jaar. Hiernaast hebben wij de documentaire-fotograaf Taco Anema gevraagd een serie nieuwe bordesfoto's te maken van vrijwilligers van een aantal maatschappelijke en culturele organisaties uit de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

Randprogrammering Portretten op de Trap

Kasteel Amerongen heeft aan tien jonge makers gevraagd om een portret te maken van diegenen die zij het liefst op het bordes zouden zien staan. De makers zijn onder begeleiding van de kunstenaars Lia Pieters en Jessica Benjamins aan de slag gegaan met klei. De portretten zijn gepresenteerd in de nissen van de voormalige wijnkelder.

Op Open Monumentendag konden bezoekers een bordesfoto laten maken door een nostalgische fotograaf. Ook heeft het museum op de jaarlijkse Grietmarkt in Amerongen een extra marktkraam geplaatst. Hier hebben twee van zes maatschappelijke en culturele organisaties zich gepresenteerd.

Wandtapijt Nederlandse Slavernijverleden

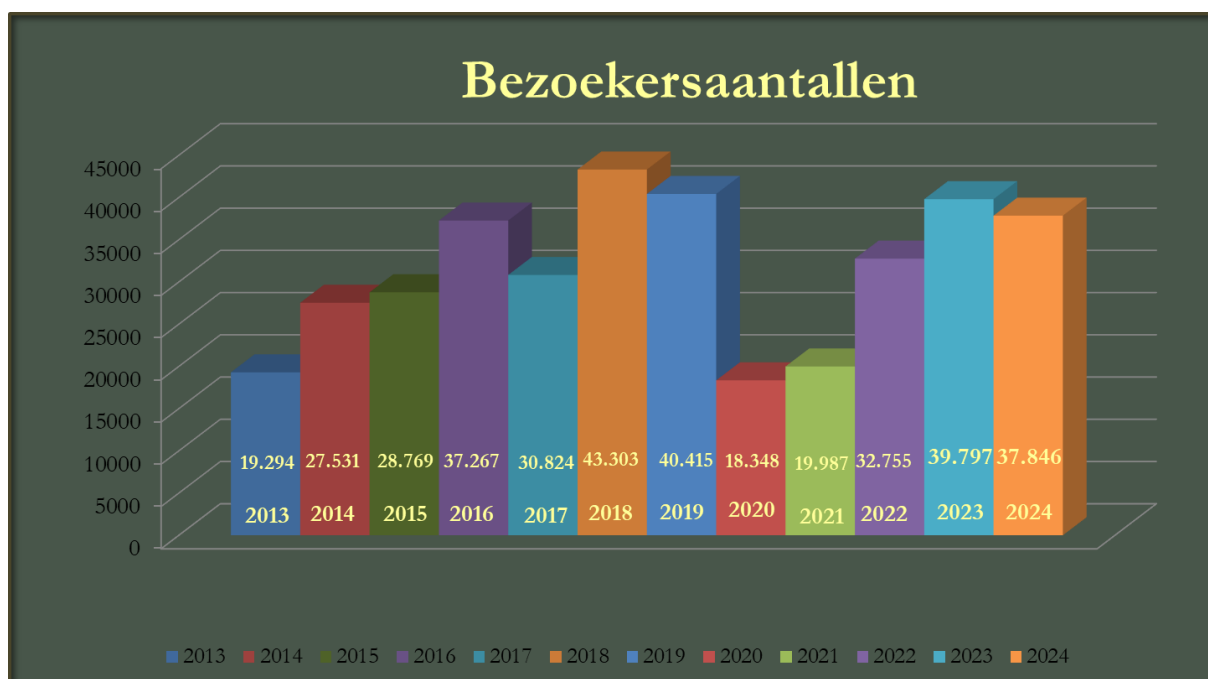
Kasteel Amerongen heeft bijgedragen aan het project Draden van ons Nederlandse slavernijverleden. Elf provincies werkten samen aan één project om een gezamenlijk doel te bereiken: het vervaardigen van in totaal twaalf monumentale wandkleden die uiteindelijk samen in een tentoonstelling worden gepresenteerd. Het project loopt van 2024 tot en met 2026.

Elk jaar zal een aantal provincies hun wandkleed op verschillende locaties laten zien. Provincie Utrecht was in 2024 aan de beurt. Illustrator Munir de Vries heeft de opdracht gekregen het ontwerp voor het wandkleed te maken. De Engelen van Amerongen hebben met verschillende technieken een deel van het wandkleed vervaardigd, samen met andere belangstellenden die met veel enthousiasme hebben meegewerkt.

Bezoekersenquête najaar 2024, waardering: 8,8

In de tweede helft van 2024 heeft een vrijwilliger in samenspraak met Hoofd publiekszaken gedurende vier maanden een bezoekerstevredenheidsenquête gehouden onder 350 bezoekers en de resultaten ervan verwerkt. De enquête onderzocht de ervaringen van bezoekers met de rondleidingen, de vrije zaalopenstelling met vertellende gidsen, de gastvrijheid, de kasteelwinkel en de kaartverkoop. De resultaten waren zeer positief: de kaartverkoop scoorde een 8,7, de ontvangst en de gidsen beide een 9,1, de kasteelwinkel een 8,5, de theeschenkerij een 8,6 en de kasteeltuin een 8,8. Bezoekers gaven aan dat er te weinig verlichting en bankjes in het kasteel zijn, dat niet alle kamers toegankelijk zijn, dat zelfstandig rondlopen leuker is en dat het kasteel soms koud aanvoelt. De enquête toonde aan dat bezoekers uit heel Nederland komen, niet alleen uit de regio, en dat vooral 50-plussers het kasteel bezoeken. De auto is het belangrijkste vervoermiddel, en de meeste bezoekers plannen hun bezoek minstens één dag van tevoren. Mond-tot-mondreclame en informatie via vakantieparken zijn belangrijke informatiebronnen. Ongeveer 15-20% van de bezoekers komt terug. Deze inzichten helpen ons de bezoekerservaring nog verder te verbeteren.

Bezoekersaantallen per maand												
Maand	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Januari	422	620	976	1183	1072	1047	1235	1051	0	120	1173	1231
Februari	582	1065	1078	1250	1038	1107	1116	1114	0	694	1250	1571
Maart	1051	1061	1185	2112	1438	1381	1475	538	0	1438	2112	2040
April	1672	2790	2088	2450	2607	2367	3083	0	0	2591	2450	2504
Mei	2371	2506	4347	3792	2623	4706	4470	0	0	2623	3792	5231
Juni	1839	2923	1977	3458	2848	3775	4290	1461	1854	2848	3458	3482
Juli	1771	3143	3167	5094	3672	3613	3718	3245	4489	3672	4094	3422
Augustus	3729	4320	4003	5244	4462	4868	6067	4212	5023	4462	5254	4151
September	2409	2645	2745	4516	3335	4695	5174	3117	4035	3335	4506	3630
Oktober	1898	3046	3056	4416	3175	4362	3874	2403	3114	3175	3416	2720
November	971	1250	1322	955	1582	4052	2403	746	1086	1948	2047	1775
December	579	2162	2825	2797	2972	6857	3510	461	386	4523	4794	4168
totaal gescand	19.294	27.531	28.769	37.267	30.824	43.303	40.415	18.348	19.987	31.429	38.356	35.952
concerten en zaklampen										1326	1281	1460
tuintree via tikkie											160	434
Totaal										32.755	39.797	37.846

Publicaties

Kasteel Amerongen is in de volgende publicaties aan bod gekomen:

- Elyze Storms-Smeets, *Oorlog in Arcadië 1940-1945*. Nederlandse kastelen en landgoederen in de Tweede Wereldoorlog (Zwolle 2024).
- Hanneke Ronnes, e.a. (red) *Schitterend Ballast. Buitenplaatsen in de moderne wereld* (Zwolle 2024).
- Conrad Gietman, e.a. (red), *Einde van de adelscultuur? Adellijke overlevingsstrategieën in Duitsland en Nederland, 1918-1955* (Hilversum 2024).

Free publicity

RTV Utrecht en Omroep MAX maakten een uitzending over Portretten op de Trap.

Social media

Kasteel Amerongen is te volgen op Instagram, Facebook, LinkedIn en X, waar regelmatig de prachtigste foto's verschijnen met inhoudelijke verhalen.

Medium	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Websitebezoek	1.358.674	1.236.789	917.694	703.904	599.091	520.237
Facebook volgers	4.278	4.263	4071	3685	3315	2977
Instagram volgers	4.439	3.900	3366	3015	2500	1500
X (twitter) volgers	1976	2140	2209	2170	2134	1047
LinkedIn	898	712	512	316	236	geen
Nieuwsbrief abonnees	2043	1805	1810	1894	1416	1000

Oranjerie - Kasteelwinkel Amerongen

Onze kasteelwinkel kende in 2024 een bijzonder goed jaar met een aanzienlijke omzetstijging. Er is enorm hard gewerkt door vrijwilligers die dagelijks, met veel inzet en liefde, de verantwoordelijkheid op zich nemen om onze bezoekers te verwelkomen, de kaartverkoop te realiseren, VVV-informatie te geven, een smaakvol ingerichte winkel te bieden en een gezellige theeschenkerij te runnen. Inside tip: heerlijk rustig 'verborgen' terras achter de kasteelmuren met uitzicht op het Huys en de prachtige tuin. Geniet er van koffie, thee, ijs of ons Kasteelsap.

Nieuw in ons gevarieerde winklassortiment zijn o.a. de Delftsblauwe kasteelhanger en een museumgids in vier talen. Daarnaast vind je er (historische) boeken, cadeauartikelen en lokale producten, zoals onze eigen kasteelhoning. Ook verkopen we handgemaakte artikelen van onze (textiel)Engelen; deels een vaste collectie en met Pasen en Kerst speciale seizoensartikelen.

We merken dat onze kasteelwinkel niet alleen door bezoekers, maar ook steeds meer door 'dorpelingen' wordt bezocht.

In 2024 is de omzet van de Kasteelwinkel opnieuw gestegen, met een totaal van €93.147,28, vergeleken met €88.056,46 in 2023. De theeschenkerij kende iets minder drukte dan het voorgaande jaar, met een omzet van €66.793,93 tegenover €72.848,25 in 2023. Deze mooie resultaten, met name de groei van de Kasteelwinkel, zijn indrukwekkend en te danken aan de inzet van de vrijwilligers en de coördinator.

Educatie

De schoolbezoeken zijn in twee delen te splitsen, waarbij de bezoeken in samenwerking met Annet Werkhoven (De Werkhoven) opnieuw het grootste deel vormde. Annet Werkhoven is verantwoordelijk voor de inhoud van de programma's, het Educatieteam voor de uitvoering. Eind mei vond een evaluatiebijeenkomst plaats, waarbij ook naar plannen voor het nieuwe schooljaar is gekeken.

In de voorjaars- en herfstvakantie zijn in totaal vier zaklampentochten georganiseerd voor kinderen tussen de zeven en tien jaar oud. Het aantal kinderen dat in 2024 aan de zaklampentochten heeft deelgenomen, ligt met 56 beduidend lager dan in 2023 (126). In de meivakantie werden twee kinderrondleidingen gegeven, waaraan 44 kinderen en 15 ouders/verzorgers deelnamen. Na de geringe belangstelling in 2023 is besloten de kinderen en de ouders/verzorgers te splitsen in twee aparte groepen.

De reacties van zowel de kinderen als volwassenen waren zeer positief. Een lichtjestocht in december paste dit jaar helaas niet in de programmering.

Activiteit	2024	2023	2022
	kinderen	kinderen	kinderen
Schoolbezoeken PO			
via Annet Werkhoven	452	529	725
KA rechtstreeks	325	159	154
Subtotaal	777	688	879
Schoolbezoeken VO			
via Annet Werkhoven		0	
KA rechtstreeks	60	72	
subtotaal	60	72	
Vakantierondleidingen			
Zaklampentochten	56	126	112
Kinderrondleidingen	44	63	137
subtotaal	100	220	249
Totaal	937	980	1128

Scholing

In 2024 is het voltallige Educatieteam, op uitnodiging van Annet Werkhoven en School & Cultuur Veenendaal, op bezoek geweest bij het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden, om een workshop 'omgaan met kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond' te volgen; deze is als zeer zinvol ervaren. Het resultaat hiervan is, dat het Educatieteam een methode uitwerkt, om minder met woorden en meer met zintuigen te vertellen, en dit in de programma's te verwerken.

De staf heeft wederom de BHV-training gevolgd in 2024. Voor 40 vrijwilligers is er een middag een eerste hulp training georganiseerd zodat zij de BHV'er kunnen ondersteunen bij een calamiteit. De speciaal aangevraagde EHBO-training met kinderen staat voor eind april 2025 ingepland.

Programma en activiteiten 2024

Ga je mee naar zolder

Vanaf 4 januari 2024 namen we bezoekers mee naar de zolder van het kasteel en vertelden we de winterverhalen van Kasteel Amerongen. Gebouwd als 'zomerhuis' was het lange tijd in de winters niet bewoond; dan werd het 'Huys' onderhouden door het personeel. Zalen werden afgestoft en schoongemaakt, gordijnen en stoelbekledingen werden hersteld. Alles werd in het werk gesteld om vanaf mei weer optimaal te kunnen genieten van deze heerlijke plek. Vanaf 1900 werd Kasteel Amerongen ook in de winters bewoond en daarvoor is er veel aangepast. De verhalen achter de duizenden mooie objecten schetsen de geschiedenis van de bewoners. Hierdoor zien we wat deze adellijke familie belangrijk vond en waarom er zo zorgvuldig met alles werd omgegaan. Spullen nalaten aan volgende generaties en het eeuwenlang bewaren van de zaken die je hebt geërfd, speelden een belangrijke rol.

Portretten op de Trap

Van juli tot december was de expositie 'Portretten op de Trap' te zien. Hiervoor waren diverse groepsportretten uitgezocht die de afgelopen honderd jaar zijn gemaakt op de trappen van het kasteel, tussen de twee imposante standbeelden met op de achtergrond het eeuwenoude familiehuis. Ze geven een mooi beeld van de veranderende tijdgeest. Groepsportretten vormen al eeuwen een symbool van eenheid en verbinding; tastbare herinneringen aan een gezamenlijke band. Denk aan Rembrandts Nachtwacht, de bordesfoto van het nieuwe kabinet op de trappen van Paleis Noordeinde, of aan de traditionele trouwfoto, waarop het kersverse bruidspaar poseert te midden van familie en vrienden.

Grietmarkt

Zoals elk jaar vond ook dit jaar, op de tweede zaterdag van mei en van september, de Grietmarkt plaats, op ons Margaretha Turnorplein. Kasteel Amerongen is daar vertegenwoordigd om te laten zien wat het kasteel te bieden heeft en vooral ook om nieuwe vrijwilligers te werven. Ook verkopen we overgebleven zaden, stekjes en plantjes uit de kasteeltuin.

Dag van het Kasteel – eten en drinken

Het hele Pinksterweekend stond in het teken van het thema 'Aan tafel', waarbij onze zaalgidsen diverse verhalen over eten en drinken vertelden. Dat was echt smullen! Eén van de belangrijkste aspecten van het leven en van cultuur is eten; zonder eten is er geen leven.

Zo hadden kastelen en buitenplaatsen vaak hun eigen moestuinen, enorm veel keukenpersoneel, uitgebreide tafeletiquette en prachtige serviezen. Eten was niet alleen noodzakelijk maar ook een luxe en een manier om met hun rijkdom te kunnen pronken.

Open Monumenten Dag

Tijdens Open Monumentendag op zaterdag 14 en zondag 15 september 2024 stond ook de poort van het kasteel open voor bezoekers. Het thema dit jaar was 'routes, netwerken en verbindingen'. Het comité van Amerongen (OMDA) had een uitgebreid programma georganiseerd in het dorp. De tuinen waren gratis toegankelijk en de speciale actie 'groepsfoto op het bordes' was een groot succes! Daarnaast werd er een prijsvraag uitgeschreven, met de opdracht om een passende naam te bedenken voor de robotgrasmaaiers.

Kerst

Vanaf 19 december was het kasteel traditiegetrouw schitterend versierd en in kerstsfeer gebracht. Dit jaar stonden vogels centraal: ze streken neer in de prachtige bloemstukken, fladderden rond in de kerstbomen en vulden de lucht met hemelse gezang. Vogels staan symbool voor hoop, vrede, en zorg voor de natuur. Ze brengen leven in de stille winterperiode en herinneren ons eraan om te zorgen voor de kleine dingen in het leven.

Speur- en Zaklampentochten

Jaarlijks organiseren we een aantal speciale speurtochten voor kinderen: een zaklampentocht in de voorjaars- en herfstvakantie, een Paashazenspeurtocht en tijdens de kerstopenstelling een speciale vogelspeurtocht. De familie-tuinspeurtocht is vorig jaar meer dan 500 keer gedaan/gelopen door kinderen. Verder was er in het kader van Klassendag een puzzeltocht voor leerlingen van groep 7&8 van de Wilhelminaschool: 'De weg door Amerongen'.

Concerten Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

In 2024 organiseerde de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen diverse concerten in en rond Kasteel Amerongen. Wereldberoemde musici, jong talent en kamermuziek klonken op de kasteelgalerij, terwijl jazz- en kinderconcerten plaatsvonden in het tuinpaviljoen. Hoogtepunten waren optredens van Le Nuove Musiche, de masterclass strijkkwartetten van de Zeister Muziekdagen, de Oekraïense pianiste Anna Federova & Friends en de Georgische pianiste Nino Gvetadze.

Een bijzonder concert was gewijd aan Belle van Zuylen, met een lezing door kunsthistoricus Daniel Beuman en muziek van klavecijniste Penelope Cave op een historisch klavecimbel uit 1766. Dit instrument, mogelijk besteld voor het huwelijk van Anna Elisabeth van Reede, klonk met werken van Giustini, Rameau en Johann Christian Bach.

In het tuinpaviljoen waren optredens van Boi Akih, het trio Jasper Somsen, Paul van der Feen en Bert van den Brink, Duo Rozemond & Dekkers, het ADAM Quartet en Beatrice van der Poel. De kindervoorstelling *Peter en de Wolf* trok tweemaal een uitverkochte zaal.

4. Organisatie en Samenwerking

Vrijwilligers

Kasteel Amerongen mag zich gelukkig prijzen met een grote groep zeer betrokken vrijwilligers die op bijna alle terreinen en afdelingen werkzaam zijn voor het behoud en de openstelling van het geheel. In 2024 zijn ruim 270 vrijwilligers, verdeeld over 21 werkgroepen, regelmatig actief geweest in en rondom Kasteel Amerongen. Elk van deze werkgroepen heeft een coördinator uit de eigen vrijwilligersgelederen; de werkgroepcoördinatoren hebben regelmatig overleg met hun leidinggevenden van de professionele staf.

In het voorjaar van 2024 ontvingen alle vrijwilligers het nieuwe informatieboek, een nieuw handboek per werkgroep én een nieuwe vrijwilligersovereenkomst. Daarnaast werd een nieuw digitaal roostersysteem geïntroduceerd (Het Rooster). Om iedereen voldoende wegwijs te maken, zijn diverse workshops georganiseerd. Ook zijn allen voorzien van een nieuwe naambadge.

In 2024 is vooral ingezet op het extra trainen van gidsen en het opzetten van collegiale intervisie.

Heel bijzonder dit jaar was het feit dat onze Engelen de Cultuurfonds Onderscheiding hebben ontvangen, voor hun inzet in het behoud van historisch textiel. Het Cultuurfonds omschrijft het als volgt: "Het Cultuurfonds eert bijzondere vrijwilligers voor cultuur en natuur met de Cultuurfonds Onderscheiding. Voor hun onbetaalbare inzet voor cultuur en natuur. Met tijd en inzet of met financiële steun. En altijd met het doel om ook anderen mee te laten genieten van alles wat ze zelf zo na aan het hart ligt." De onderscheiding is een nieuwe 'Zilveren Anjer' in de vorm van een prachtige broche bestaande uit zilveren draden en één gouden draadje. Alle laureaten kregen de onderscheiding met groot ceremonieel opgespeld, in het Koetshuis van ons Kasteel.

In 2024 hebben de vrijwilligers ongeveer 40.000 uur op Kasteel Amerongen gewerkt. Dit komt overeen met 20 voltijdsequivalenten (fte's). Hierbij zijn alle uren die thuis of elders zijn besteed aan onderzoek, voorbereiding of thuiswerk niet meegerekend.

Student-gidsen

Ook in 2024 heeft een groepje studenten in de zomermaanden als zaalgids gewerkt bij Kasteel Amerongen. Het aantal gidsdiensten tijdens de zomervakantie is te groot om helemaal door vrijwillige gidsen te laten uitvoeren.

Werving nieuwe vrijwilligers

Ook in 2024 is er voortdurend inzet op de werving van vrijwilligers geweest; tijdens de Grietmarkten, op een speciale Vrijwilligersmarkt in maart en oktober en via diverse vrijwilligers vacaturebanken zijn nieuwe vrijwilligers geworven. De werving blijft een aandachtspunt hoewel Kasteel Amerongen niets te klagen heeft daarover. In 2024 zijn er 48 nieuwe vrijwilligers aangetrokken. Wel zien we dat veroudering ons parten is gaan spelen bij de inzet waardoor er 29 vrijwilligers zijn gestopt.

Vrijwilligersbijeenkomsten

In 2024 zijn vijf seizoensbijeenkomsten georganiseerd voor alle vrijwilligers:

In januari vond een nieuwjaarsborrel plaats; in april een lentelunch, met een lezing van Leo van Putten over de huizen van de Bentinck's in Nederland. We sloten af met een fotoshoot op het bordes, door fotograaf Taco Anema. In juli waren alle vrijwilligers mét een introducee welkom in het tuinpaviljoen voor een zomerborrel met een uitgebreid buffet. Dit gezellige samenzijn had een muzikaal slot: Harmonie Ons Genoegen gaf een zomeravondconcert ten gehore, buiten voor het kasteel. In augustus werd met twee volle bussen afgereisd naar Landgoed Kasteel Twickel, dat sinds 1922 familiebanden heeft met Amerongen. Twickel was deze dag exclusief opengesteld voor alle vrijwilligers van Kasteel Amerongen. Traditiegetrouw konden alle vrijwilligers in december alvast een kijkje nemen op de vooravond van de kerstopenstelling. Geheel in stijl werd hierbij warme chocolademelk en gloeiwijn geschonken.

De “zeepkistbijeenkomsten” gingen dit jaar o.a. over ‘Foto’s op het bordes’ - de fotografie ten tijde van het groepsportret van de familie Bentinck in de linnenkamer (1909).

Deze werd verzorgd door Hans Neecke, één van onze vrijwilligers en groot hobby-fotograaf. Verder gaf Netty Weenink een presentatie over damast. Netty is kenner en verzamelaar van antiek linnen en Kasteel Amerongen bezit een aantal fraaie damast tafelkleden, o.a. uit de 18e eeuw. Het project Paardenzolder werd toegelicht door onze stagiaire Janneke Hofman en Iris Vermeulen verzorgde een presentatie over de vernieuwing van de Lange Border aan de tuinmuur. Het onderwerp collegiale intervisie werd toegelicht door Ton Roos. Collegiale intervisie is een effectieve methode waarmee je elkaar ondersteunt door het uitwisselen van inzichten en adviezen, bijvoorbeeld voor gidsen. In het nieuwe jaar zal kasteel Amerongen deze methode gaan gebruiken.

In september vond de jaarlijkse appel- en perenoogst plaats, waarbij veel vrijwilligers de handen uit de mouwen staken. Deze zijn ook dit jaar weer verwerkt tot heerlijk kasteelsap, dat verkrijgbaar is in onze theeschenkerij.

Vrijwilligersraad

De Vrijwilligersraad van Stichting Kasteel Amerongen heeft in 2024 de staf en de vrijwilligers met raad en daad bijgestaan. De adviesgroep van negen vrijwilligers, die ieder een aantal werkgroepen vertegenwoordigt, voorziet de directie van raad en advies over vrijwilligers en ondersteunt bij het opzetten en bijsturen van het vrijwilligersbeleid. De VR is enthousiast en geeft constructieve feedback aan de organisatie.

De VR heeft een eigen jaarverslag dat als bijlage is bijgevoegd.

Team Amerongen

Een enthousiast klein team van medewerkers draagt zorg voor de bedrijfsvoering in brede zin door het gehele jaar heen. Ieder van de collega's pakt, naast de eigen primaire taken, tal van voorkomende 'huismeesterstaken' op. Heel divers en afwisselend. Dat kan alleen door een hechte samenwerking en grote flexibiliteit van allen.

Team Amerongen telt in totaal 10 betaalde medewerkers (6,5 fte) en is als volgt samengesteld:

Functie	Fte	Naam
Directeur-bestuurder	0,8	Dhr. H. van Olden
Hoofd publiekszaken en vrijwilligers	0,8	Mw. W. Elbers
Hoofd collectie	1,0	Dhr L. Gerretsen
Hoofd gebouwen, tuin & terrein	1,0	Dhr. R. Elbertse
Secretariaat	1,0	Mw. L. van Manen
Projectadministratie	0,4	Mw. M. Verdenius
Medewerker kaartverkoop	0,6	Mw. J. Honders
Medewerker openstelling weekend	0,4	Mw. A. Barnouw
Behoudsmedewerker	0,3	Mw. J. den Otter
Interieurverzorger	0,2	Mw. A. Elenbaas

Raad van Toezicht

Het jaar 2024 stond onder meer in het teken van de opvolging van de vertrekkende leden van de Raad van Toezicht Job Moolenburgh en Kees Beuving. Job Moolenburgh heeft de Raad per 25 juni 2024 verlaten en Kees Beuving per 18 december. De Raad is actief op zoek gegaan naar een drietal nieuwe leden. Met ingang van 26 juni 2024 zijn de nieuwe leden Marc van Gelder, René van de Kieft en Peter van der Meij toegetreden. Peter van der Meij heeft op 18 december 2024 de voorzittershamer overgenomen van Kees Beuving. De Raad is Job Moolenburgh en Kees Beuving veel dank verschuldigd voor hun jarenlange inzet en betrokkenheid bij de Raad.

De Raad staat de Stichting met raad en daad terzijde op tal van terreinen. Meedenken en -doen is uitgangspunt.

Binnen de Raad is een aantal commissies actief t.w.

- Auditcommissie;
- Commissie Tuin, Gebouwen en Interieur;
- Commissie Organisatie en Personeel tevens Remuneratiecommissie.

Per 31 december 2024 is de samenstelling van de Raad van Toezicht als volgt:

- Prof.Dr. J.C. Bierens de Haan
- Mw. Ir. J.S.A. de Brauwere
- Drs. M. van Gelder
- Dr. G.H.S. von Ilseman
- L.C. van de Kieft RC MAC
- Mr.Drs. J.P. van der Meij, voorzitter
- Dr.Ir. Ch.M. Nijman
- Drs. J. van Zomeren

5. Samenwerkingsrelaties

Provincie Utrecht

De Provincie Utrecht heeft ons met raad en daad bijgestaan. Op regelmatige basis vindt overleg plaats op het provinciehuis en op het kasteel. Ook bestuurlijk werd met de gedeputeerde de heer Rob van Muilekom de actualiteiten besproken. De financiële impuls die de Provincie ons geeft is een stevige basis voor het kunnen exploiteren van het Huis. Daar is Kasteel Amerongen de Provincie zeer erkentelijk voor.

SSK

In het samenwerkingsverband Stichting Samenwerkende Kasteelmusea (SSK) is enthousiast samengewerkt om diverse onderwerpen die relevant zijn voor Kasteel De Haar, Museum Huis Doorn, Slot Zuylen en Kasteel Amerongen ter hand te nemen. Zo is onder meer de verduurzamingsopgave voor deze huizen na diverse onderzoeken, tezamen in een roadmap gebundeld. Juist hier geldt dat de krachten bundelen voor wat betreft kennis essentieel is.

SVKA en Athlone Society

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen (SVKA) draagt bij aan de instandhouding van Kasteel Amerongen, de daarin aanwezige collecties, de tuin en het park. Daarnaast programmeren en bekostigen zij de concertreeks op Kasteel Amerongen.

De Athlone Society is in 2023 nieuw leven ingeblazen met veel nieuwe leden en een hernieuwd enthousiasme om bij te dragen aan herstel van de collectie en verbetering aan museumfaciliteiten.

Stichting Kasteel Amerongen is alle samenwerkingsrelaties zeer erkentelijk voor de samenwerking en de financiële ondersteuning.

6. Financiën, Partners & Fondsen

In financieel opzicht heeft SKA 2024 positief afgesloten.

Hieronder de verkorte staat van baten en lasten:

Inkomsten 2024		Uitgaven 2024	
Entree	€ 362.000	Personeel/vrijwilligers	€ 581.500
Winkel	€ 43.000	Kosten gebouwen en tuin	€ 731.500
Theeschenkerij	€ 39.500	Collectie	€ 122.000
Huur	€ 310.500	PR/communicatie	€ 20.500
Subsidies onderhoud en instandhouding	€ 365.500	Exposities/activiteiten	€ 34.000
Subsidies/donaties	€ 87.500	Projecten	€ 16.500
Bijdrage SCBS	€ 320.000	Algemene kosten	€ 149.000
Exploitatiesubsidies	€ 235.500		
Totaal	€ 1.763.500	Totaal	€ 1.655.000
Toevoeging reserve onderhoud textiel			€ 75.000
Toevoeging algemene reserve			€ 33.500

Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 108 500. Hiervan is, na bestemming reserve onderhoud textiel, € 33 500 toegevoegd aan de algemene reserve.

Daarvan kan SKA wederom enig achterstallig onderhoud aan textiel bekostigen om de collectie op orde te houden.

Financiële ondersteuning

Expositie Portretten op de Trap

K.F. Hein Fonds

Gravin van Bylandt Stichting

Stichting Mien van 't Sant Fonds

Ridderschap van Utrecht

Nederlands Adelsvereniging

Fentener van Vlissingen Fonds

Het Cultuurfonds

Conservator Stipendium: Het Cultuurfonds

Versnellingsregeling Netwerk Digitaal Erfgoed: NDE

Digitalisering van Erfgoed: Mondriaan Fonds

Overige fondsen en partners

Provincie Utrecht, Ridderlijke Duitse Orde, M.A.O.C., Gemeente Utrechtse Heuvelrug, Van Baaren Stichting, De Gijselaar Hintzenfonds, A.H. Martens van Sevenhoven, Fonds Hendrik Muller Fonds, Stichting Dioraphte, Stichting Bonhomme Tielens, Dinamo Fonds, Athlone Society, Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen, Stichting Bredius en de Vriendenloterij.

Stichting Kasteel Amerongen dankt alle subsidiënten en speciale fondsen voor alle steun die zij het afgelopen jaar heeft mogen ontvangen.

Bijlage: Verslag Vrijwilligersraad

De Vrijwilligersraad (VR) heeft tot doel het borgen van de samenwerking en de communicatie met de directie en het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de vrijwilligers die werkzaam zijn bij Stichting Kasteel Amerongen (SKA). De VR vertegenwoordigt de vrijwilligers in besluitvormingsprocessen die vrijwilligerswerk aangaan en kan gevraagd en ongevraagd advies hierover uitbrengen aan de directie.

De VR heeft acht keer vergaderd in 2024, vier vergaderingen met alleen de VR-leden (VR-vergaderingen) en vier vergaderingen waarbij ook de directeur-bestuurder en/of het hoofd Publiekszaken en Vrijwilligers aanwezig waren (VR-Plus vergaderingen). De vergaderingen waren openbaar en de goedgekeurde verslagen waren voor iedereen in te zien via de Nieuwsbrief, in “Het Rooster” (vrijwilligersportaal SKA) en op Google Drive. Ook lag er in de personeelskeuken van het Huys, de Oranjerie en het tuinhuisje een VR-map met daarin o.a. verslagen van alle vergaderingen.

Leden van de VR

In januari 2024 zijn Roderick Groenewegen en Tineke Roos herbenoemd voor wederom 3 jaar. In mei 2024 zijn ook Hans van Toor, Rob van Laar, Tineke Camps en Saskia Cornel herbenoemd voor 3 jaar. In mei 2024 is Paul van Veen afgetreden en is zijn taak als plaatsvervangend voorzitter overgenomen door Saskia Cornel. In september 2024 is Corlies van Oord benoemd als vertegenwoordiger van de werkgroep Dagmanagers. Van mei tot september 2024 heeft Anja Stofberg deze taak tijdelijk vervuld.

Naam	Namens de werkgroep
Hans van Toor (voorzitter)	Gidsen (rondleiders) + Collectiebehoud
Paul van Veen (plv vz) - tot mei	Dagmanagers
Corlies van Oord – vanaf september	Dagmanagers
Saskia Cornel (secretaris en plv vz)	Kasteelwinkel (winkel, kaartverkoop, theeschenkerij)
Tineke Roos	Siertuin, moestuin, parkbos
Tineke Camps	Educatie, bloementeam, boekenploeg
Rob van Laar	Podiumkunsten
Roderick Groenewegen	Klusteam
Reiny Muller	Textielengelen
Anja Stofberg	Gidsen (zaalgidssen)

Vlnr: Roderick Groenewegen, Tineke Camps, Hans van Toor, Corlies van Oord, Reiny Muller, Anja Stofberg, Saskia Cornel, Rob van Laar, Tineke Roos (foto: Erik Helmers)

Algemeen

In de vergaderingen van de VR zijn vele uiteenlopende zaken besproken, van groter belang en van meer ondergeschikt of praktisch belang. Van groot belang was de gelijktijdige introductie van het Vrijwilligersbeleid en “Het Rooster”.

In het begin van 2024 is de gehele vrijwilligersadministratie overgegaan naar het nieuwe systeem “Het Rooster”, waarin alle vrijwilligers een eigen account hebben. Dit vrijwilligersportaal bevat alle informatie omtrent vrijwilligersbeleid, praktische informatie en ook een roostersysteem waar de meeste werkgroepen hun werkzaamheden inplannen. De VR is meegenomen in de aanloop naar de lancering. De VR heeft gedurende het gehele jaar de bevindingen van vrijwilligers gemonitord en de staf geadviseerd omtrent aanpassingen en nadere uitleg van het systeem. Zo heeft de VR aangedrongen op het actueel houden van “Het Rooster”, zodat activiteiten tijdig bekend zijn. De VR heeft geconstateerd dat de meeste vrijwilligers nu goed de weg hierin kunnen vinden.

Tegelijk met de lancering van “Het Rooster” is ook het nieuw opgezette vrijwilligersbeleid onder de vrijwilligers verspreid. Onderdeel daarvan was een nieuwe vrijwilligersovereenkomst, die beter aansluit op de wettelijke vereisten en ook duidelijker de afspraken tussen SKA en de vrijwilliger benoemt. De VR is blij dat het Vrijwilligersbeleid nu goed gefundeerd is. Een ander algemeen punt betreft de afhandeling van openstaande actiepunten van de staf. Deze waren eind 2023 op verzoek van de directeur-bestuurder tijdelijk on hold gezet, gelet op zijn oriëntatie op de voorliggende taken en taakverdeling bij de medewerkers van SKA. De VR had eind 2023 een prioritering aangebracht. In 2024 heeft de VR erop toegezien dat nagenoeg alle voor de vrijwilligers nog van belang zijnde actiepunten zijn afgehandeld.

Ook dit jaar heeft de VR het contact met de directeur-bestuurder en de staf als prettig ervaren.

Bespreekpunten 2024

Vrijwilligersbeleid

In het kader van het nieuwe vrijwilligersbeleid heeft de VR de volgende zaken aangebracht. Als eerste heeft zij wederom aandacht gevraagd voor de ambitie om het NOV keurmerk voor vrijwilligersorganisaties te behalen. De staf heeft deze weg inmiddels ingeslagen.

Voorts is er op verzoek van de VR, mede naar aanleiding van vragen vanuit de vrijwilligers omtrent het afscheid nemen van vrijwilligers, een nieuwe, geactualiseerde Lief- en leedrichtlijn gekomen. Nu zullen vrijwilligers in vergelijkbare situaties op een meer uniforme wijze benaderd/behandeld worden.

Een ander punt in het kader van het vrijwilligersbeleid, betreft het Protocol Vertrouwenspersoon. De nieuw aangestelde vertrouwenspersoon voor vrijwilligers, Willemien Groenewegen, heeft deze opgesteld. De VR is kritisch geweest ten aanzien van het proces dat hier aan vooraf gegaan is, maar ziet zeker de waarde van het opgestelde Protocol. De VR heeft aangegeven dat het Protocol op het reeds bestaande vrijwilligersbeleid moet worden afgestemd.

Overige zaken

Reeds in 2023 heeft de VR bij de staf aandacht gevraagd voor het feit dat er geen functionaris PR en Marketing is. In 2024 heeft de VR geconstateerd dat de marketing en PR soms te kort is geschoten, hetgeen zijn weerslag had op vrijwilligers. Zo werden de consequenties gevoeld van een website die niet actueel was (boze/teleurgestelde bezoekers) en er kwamen te weinig inschrijvingen bij (door vrijwilligers) georganiseerde activiteiten (zoals de zaklampentocht in de voorjaarsvakantie). De VR heeft bij de staf aangedrongen op verbetering.

Een terugkerend punt van aandacht betreft de onderlinge verhouding tussen de werkgroepen van vrijwilligers. Al vanaf de start van de VR werd onderkend dat onderlinge bekendheid van de werkgroepen tot meer wederzijds begrip en tot meer saamhorigheid leidt. In 2024 bereikten de VR geluiden dat er vrijwilligers waren geweest die zich neerbuigend hadden uitgelaten over vrijwilligers uit andere werkgroepen. De VR is blij dat de staf terstond heeft gereageerd op deze geluiden en ziet dat de staf vaker activiteiten onderneemt om de onderlinge betrokkenheid te vergroten. De VR blijft dit punt volgen en erop aandringen dat er structurele voorzieningen worden getroffen om werkgroepen elkaar te laten ontmoeten.

De VR heeft dit jaar bij de staf aandacht gevraagd voor de verhouding tussen de inzet van vrijwilligers (en medewerkers) bij het ontwikkelen, uitvoeren en begeleiden van tentoonstellingen/thema's enerzijds, en de opbrengst in het aantal bezoekers anderzijds.

Een belangrijk punt dat meermalen aan de orde is geweest, betreft de communicatie naar de vrijwilligers toe. De VR heeft geconstateerd dat het geëigende middel van communicatie, de Nieuwsbrief vanuit de staf, niet meer maandelijks werd verstuurd en heeft de zorgen hierover kenbaar gemaakt. De VR hecht eraan binnen korte tijd na een vergadering te kunnen communiceren over hetgeen besproken is.

De VR is ook in 2024 veelvuldig "aangesproken in de wandelgang". Er is één email binnengekomen, die na bespreking binnen de VR is beantwoord en afgehandeld door de voorzitter.

In het kader van de expositie "Portretten op de trap" heeft ook de VR zich laten portretteren door collega-vrijwilliger Erik Helmers.